

2

MODUŁ

**Głębsze rozeznanie roli
rówieśnika wspierającego**

2.1 Wprowadzenie

W tym module przybliżymy uczestnikom rolę rówieśnika wspierającego w budzeniu nadziei, wspieraniu upodmiotowienia i rozwoju osobistego osób wspieranych w toku zmian i adaptacji. Inne omawiane tu aspekty to udzielanie wsparcia na wszystkich etapach procesu zdrowienia, obserwowanie gotowości osoby wspieranej do spróbowania czegoś nowego i towarzyszenie jej w tym procesie; pomaganie drugiemu w budowaniu jego mocnych stron. Ponadto: znaczenie komunikacji, zaufania, granic, odporności i dbania o siebie.

2.2 Rezultaty edukacyjne

- Dalsze definiowanie roli rówieśnika wspierającego
- Sprecyzowanie odpowiedzialności rówieśnika wspierającego
- Zapoznanie się prospektem tajemnicy zawodowej i poufności

2.3 Przebieg zajęć

CZAS TRWANIA

2,5 h

MATERIAŁY

- Curriculum Trenera
- Podręcznik Rówieśnika (w tym JCS arkusze robocze, scenariusz przypadku, samoocena)
- Artykuły papiernicze (papier w różnych rozmiarach, karton, długopisy, ołówki, markery, karteczki samoprzylepne itp.)
- Flipchart/tablica
- Prezentacje Power Point (opcjonalnie)
- Komputer (opcjonalnie)
- Projektor/TV (opcjonalnie)

ZAWARTOŚĆ TREŚCIOWA

- Curriculum Trenera, Sekcja 1: Wprowadzenie do wsparcia rówieśniczego
- Podręcznik Rówieśnika, Rozdział 2: Głębsze rozeznanie roli rówieśnika wspierającego

WPROWADZENIE

Przedstaw uczestnikom tematy dzisiejszej sesji. W szczególności skup się na następujących kwestiach:

- Podstawowe funkcje rówieśnika wspierającego, takie jak inspirowanie nadziei, wspieranie upodmiotowienia i zachęcanie do rozwoju osobistego poprzez zmiany i adaptację.
- Udzielanie wsparcia na wszystkich etapach procesu zdrowienia, obserwowanie gotowości rówieśników do spróbowania czegoś nowego i towarzyszenie im w tym procesie; pomaganie rówieśnikom w budowaniu ich mocnych stron.
- Znaczenie różnych aspektów: komunikacji, budowania relacji opartej na zaufaniu, poszanowania granic, wspierania drugiego człowieka, odporności i dbania o siebie.
- Potrzeba znalezienia takiej równowagi między stronami relacji, aby wsparcie rówieśnicze działało w obie strony.

CZAS TRWANIA

15-20 Min

AKTYWNOŚĆ 1	Mój wzór do naśladowania
CZAS TRWANIA	30 min
ARKUSZ ROBOCZY	Podręcznik Rówieśnika, Rozdział 2, Arkusz roboczy 1: Mój wzór do naśladowania
SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG	<p>Przedstaw uczestnikom krótko koncepcję wzorca osobowego / mentoringu.</p> <p>Poproś uczestników, aby zidentyfikowali osobę, która w jakimś momencie była dla nich wzorem do naśladowania. Może to być osoba, która w jakiś sposób wpłynęła na wyjście z bezdomności, choć niekoniecznie.</p> <p>Możesz napisać na tablicy kilka słów kluczowych, aby pomóc uczestnikom skupić się na konkretnych aspektach, np. inspiracja, relacja/interakcja, osiągnięcia/kompetencje, podobieństwo, pozycja, władza. Niech uczestnicy niech zapiszą swoje uwagi w arkuszu roboczym.</p> <p>Poproś uczestników, aby podzielili się z grupą, kim jest/był ich wzór do naśladowania.</p> <p>Kiedy wszyscy skończą, przedyskutuj z uczestnikami te cechy/przymioty, które się najczęściej powtarzały i wspólnie zastanówcie się, dlaczego.</p>
ALTERNATYWY/ PODPOWIEDZI	Możesz wziąć udział w aktywności i zapoczątkować rundę opowiadając o jednym ze swoich przeszłych lub obecnych wzorów do naśladowania.
AKTYWNOŚĆ 2	Ja jako wzór do naśladowania
CZAS TRWANIA	30 min
ARKUSZ ROBOCZY	Podręcznik Rówieśnika, Rozdział 2, Arkusz roboczy 2: Ja jako wzór do naśladowania

SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG	<p>Omów z uczestnikami wartości wsparcia rówieśniczego (możesz skorzystać z Power Pointa).</p> <p>Nadzieja — Odpowiedzialność — Doświadczenie — Wzajemność — Autentyczność — Upodmiotowienie</p> <p>Podziel uczestników na pary lub małe grupy. Przypisz jedną do dwóch wartości każdej grupie i poproś uczestników o zastanowienie się, w jaki sposób wejdą w interakcję z osobą, którą wspierają, aby stawać się wzorem pewnej/yh wartości.</p> <p>Po pewnym czasie poproś zespoły, aby podzieliły się swoimi przemyśleniami z całą grupą. Uczestnicy mogą zapisać w arkuszu konkretne przykłady ukazywanych przez siebie wartości.</p>
ALTERNATYWY/ PODPOWIEDZI	<p>Lista wartości może być mniej lub bardziej obszerna w zależności od autora. Możesz rozważyć modyfikację lub rozszerzenie listy wartości wsparcia rówieśniczego, aby lepiej pasowała do podejścia, które chcesz zaszczyć.</p> <p>Przydatne będzie zasugerowanie uczestnikom, aby skoncentrowali się na konkretnych przykładach/wyobrazili sobie konkretne sytuacje, zamiast wypowiadać się w kategoriach ogólnych postaw.</p>

AKTYWNOŚĆ 3	Tajemnica zawodowa i poufność
CZAS TRWANIA	20-30 min
ARKUSZ ROBOCZY	Podręcznik Rówieśnika, Rozdział 2, Arkusz roboczy 3 - Tajemnica i poufność
SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG	<p>Przedstaw uczestnikom tematykę tajemnicy zawodowej i poufności, do których przestrzegania i poszanowania zobowiązany jest rówieśnik wspierający.</p> <p>Wspólnie z uczestnikami zapoznaj się z listą typowych sytuacji, w których osoba wspierająca/pracownik opieki społecznej/korzystający z usług narusza tajemnicę zawodową i/lub poufność.</p> <p>Omów każdą sytuację przed całą grupą.</p>

AKTYWNOŚĆ 4	Analiza przypadku
CZAS TRWANIA	30-40 min
ARKUSZ ROBOCZY	Przypadek Tomasa

SZCZEGÓŁOWY PRZEBIEG

Przeczytaj grupie scenariusz przypadku lub poproś kogoś o przeczytanie go na głos. Poproś uczestników, aby wspólnie odpowiedzieli na pytania lub zrobili to w małych grupach. W takim przypadku poproś każdą grupę, aby podzieliła się swoimi wnioskami.

ZAMKNIĘCIE SESJI

Na koniec sesji zadaj pytania skłaniające do refleksji, np.: „Jak myślisz, w jaki sposób dzisiejsza sesja przybliżyła nas do roli rówieśnika wspierającego?” Następnie poproś uczestników, aby wskazali, co przykuło ich uwagę, co zyskali i chcieliby zachować jako punkt odniesienia z sesji, a także aby zadali wszelkie pytania z tym związane.

2.4 Bibliografia

- Scottish Recovery Network, Fundación INTRAS et al., [Peer2peer. Vocational Training course, 2015](#)

2

MODUŁ

ARKUSZE ROBOCZE

Accommodating a travelling **life**

Arkusz roboczy: Ja jako wzór do naśladowania

Zastanów się, w jaki sposób będziesz współdziałać z rówieśnikiem (osobą, którą wspierasz) urzeczywistniając każdą z wartości wsparcia rówieśniczego podaną niżej.

WARTOŚĆ	REALIZACJA
DOŚWIADCZENIE	
RÓWNOŚĆ	
WZAJEMNOŚĆ	
UPODMIOTOWIENIE	
UPODMIOTOWIENIE	
AKCEPTACJA	
EMPATIA	

Arkusze robocze: Mój wzór do naśladowania

Pomyśl o osobie, która była (lub nadal jest) dla Ciebie wzorem do naśladowania. Może to być osoba, która w jakiś sposób wpłynęła na Twoje zdrowienie z bezdomności, ale niekoniecznie.

Co ta osoba zrobiła, że stała się dla Ciebie wzorem pewnych zachowań/postaw/osiągnięć? Czy była świadoma tego, że jest dla Ciebie takim wzorem? Zastanów się nad jej cechami/postawami, które zachęciły Cię do naśladowania. Spisz je.

Arkusz roboczy: Poufność

Niektóre z opisanych poniżej sytuacji stanowią naruszenie tajemnicy i poufności. Czy możesz określić, które? Omów to z resztą grupy.

SYTUACJA	DZIAŁANIE	OSOBY ZAANGAŻOWANE
Dostęp do schroniska	Nazywanie klientów po nazwisku	Personel, osoba nazwana, inni klienci/mieszkańcy, którzy słyszą nazwisko
Policja przy wejściu do schroniska	Policja prosi o wywołanie kogoś, kto przebywa w schronisku	Wymiana informacji wyłącznie między policją a personelem
Policja interweniuje wewnątrz schroniska	Policja prosi o kogoś, kto przebywa w schronisku	Wymiana informacji między policją a personelem. Pozostali mieszkańcy słyszą nazwisko osoby, której szuka policja.
Interwencja służby zdrowia	Interwencja odbywa się w pomieszczeniu wspólnego użytku w schronisku	Personel medyczny, personel schroniska, osoba podlegająca interwencji, pozostali mieszkańcy obecni na sali
Interwencja służby zdrowia	Interwencja odbywa się w oddzielnym pomieszczeniu, bez obecności innych mieszkańców ani personelu	Personel służby zdrowia i osoba podlegająca interwencji
Lista z danymi osobowymi mieszkańców pozostawiona w miejscu, w którym mogą ją zobaczyć inne osoby	Listę mogą zobaczyć inne osoby	Personel i mieszkańcy schroniska
Interwencja dotycząca klienta w prywatnej przestrzeni	Interwencja w oddzielnym pomieszczeniu, za zamkniętymi drzwiami	Osoba z personelu (ew. rówieśnik wspierający) oraz klient

SYTUACJA	DZIAŁANIE	OSOBY ZAANGAŻOWANE
Interwencja dot. klienta we wspólnej przestrzeni	Interwencja dot. klienta we wspólnej przestrzeni, w której inni mieszkańcy i pracownicy mogą usłyszeć, co się mówi	Osoba z personelu (ew. rówieśnik wspierający), klient, inni mieszkańcy
Rozmowa telefoniczna z innymi profesjonalistami w prywatnej przestrzeni	Przedstawienie sprawy lub omawianie postępowania z innymi specjalistami	Profesjonaliści biorący udział w rozmowie (ew. rówieśnik wspierający)
Rozmowa telefoniczna z innymi profesjonalistami we wspólnym pomieszczeniu	Przedstawienie sprawy lub omawianie postępowania z innymi specjalistami, przy czym rozmowa może być słyszana przez inne osoby	Profesjonaliści biorący udział w rozmowie (ew. rówieśnik wspierający) oraz inne osoby obecne w pomieszczeniu
Skarga na innego klienta przedstawiana w oddzielnym pomieszczeniu	Mieszkaniec skarży się na mieszkańca w oddzielnym pomieszczeniu	Osoba skarżąca się, osoba oskarżana, personel
Skarga na innego klienta przedstawiana we wspólnym pomieszczeniu	Mieszkaniec skarży się członkowi personelu na mieszkańca w pomieszczeniu, w którym obecnych jest więcej osób (mieszkańców)	Osoba skarżąca się, osoba oskarżana, personel, inni mieszkańcy, których sprawa nie dotyczy, ale słyszą rozmowę
Dokumenty osobiste klienta w zasięgu wzroku osób trzecich	Dokumenty osobiste umieszczone w miejscu, gdzie mogą je zobaczyć osoby trzecie	Personel, właściciel dokumentów, inni klienci

Przypadek Tomasa

Tomas (40 l.) od kilku lat mieszka na ulicach różnych hiszpańskich miast. W zeszłym roku przybył do Valladolid, gdzie poznał innych bezdomnych i znalazł miejsce do spania w pobliżu głównego dworca autobusowego.

Tomas pracował jako robotnik budowlany. Był kiedyś żonaty, ale był z żoną w nieustannym konflikcie i rozstali się po kilku latach. Po odejściu żony Tomasz zaczął pić. Nabawił się ciężkiego uzależnienia od alkoholu i ostatecznie stracił pracę.

Uzależnienie Tomasza przyczyniło się do tego, że stracił kontakt z bliskimi. Początkowo rodzice starali się go wspierać, ale pewnego dnia, podczas gorącej kłótni, Tomasz uderzył ojca, powodując poważne obrażenia. Po tym incydencie Tomasz trafił na pewien czas do więzienia.

W okolicy, w której obecnie bywa, nawiązał przyjazne stosunki z Aną, starszą panią mieszkającą w pobliżu. Tomas uratował ukochanego psa Any przed potrąceniem przez samochód. Była tak wdzięczna Tomasowi, że zaczęła prosić go o drobne przysługi, takie jak noszenie toreb z zakupami lub wyprowadzanie psa, gdy źle się czuje. Tomas chętnie jej pomaga i nie chce niczego w zamian, ale ona zawsze nalega, żeby za swoją pomoc wziął jakąś zapłatę.

Pomimo swojego uzależnienia Tomasz nadal cieszy się dobrym zdrowiem fizycznym i chce wrócić do pracy. Opowiedział Anie o swoim poprzednim życiu i doświadczeniu jako robotnik budowlany i okazało się, że jej syn prowadzi małą firmę remontową. Ana poprosiła syna, aby rozważył zatrudnienie Tomasza. Mężczyzna wahał się, ale w końcu zgodził się zaproponować Tomasowi okres próbny. Poprosił Tomasza o dowód osobisty, aby sformalizować umowę na okres próbny. Jednak Tomasz zgubił dowód osobisty i nie miał żadnych dokumentów potwierdzających tożsamość, ani kontaktu z członkami rodziny, którzy mogli mieć jakąkolwiek dokumentację.

Na policji, gdzie wydawane są dokumenty tożsamości, powiedziano mu, że musi umówić się na spotkanie przez telefon lub internet. Zadzwonił pod podany mu numer i został poproszony o podanie swojego krajowego numeru identyfikacyjnego, którego nie pamiętał. W rezultacie nie był w stanie umówić się na spotkanie.

Pracodawca twierdzi, że nie może zatrudnić niezidentyfikowanego mężczyzny. Tomasz nie wie, do kogo się zwrócić o pomoc i nie akceptuje sugestii Any, by spróbować skontaktować się z rodziną. Czuje się głęboko zawstydzony i winny z powodu swojego przeszłego zachowania i uzależnienia, z którym wciąż się zmagają.

Spróbował różnych dróg, aby znaleźć pracę, i za każdym razem poniósł porażkę, Tomasz stracił resztki wiary w to, że może zmienić swoją sytuację. To powoduje, że coraz bardziej uzależnia się od alkoholu.

Pytania do refleksji

1. Jakie usługi i jakich profesjonalistów należy wprowadzić, aby pomóc Tomasowi?
2. Jaka pomoc jest potrzebna ze strony profesjonalistów?
3. Na jakie bariery mogą się natknąć osoby próbujące pomóc Tomasowi?
4. Jaka mogłaby być Twoja rola jako rówieśnika wspierającego? Jak może pomóc wsparcie rówieśnicze?
5. Czyją jeszcze współpracę dobrze byłoby pozyskać, poza profesjonalną pomocą i wsparciem rówieśnika? W jaki sposób?

Accommodating a travelling **life**

2

Koniec modułu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

